

Pekka Halonen
pekka.halonen@mil.fi

Yliopistopedagogiset opinnot Maanpuolustuskorkeakoulussa

Maanpuolustuskorkeakoulussa Sotilasopetuslaitosten opettajien opintokokonaisuus on laajuudeltaan 12 opintopistettä, ja se koostuu neljästä moduulista. Opintoihin sisältyy harjoittelua, jossa pidetään oppitunteja, seurataan ja arvioidaan muiden opetusta sekä rakennetaan verkko-oppimisolusta. Opinnot voi suorittaa kahden vuoden aikana. Kokonaisuudesta vastaa Maanpuolustuskorkeakoulun täydennyskoulutusosasto.

Koulutusten käynnistyminen ja laajentuminen

Maanpuolustuskorkeakoulussa (MPKK) yliopistopedagoginen koulutus käynnistyi 2000-luvun alkupuolella. Tuolloin koulutusta räätälöitiin vuosittain tarpeen ja kohderyhmän mukaisesti, ja opintoja järjesti MPKK:n koulutustaidon laitos. Myöhemmin opinnot tulivat osaksi MPKK:n ja koko puolustusvoimien täydennyskoulutustarjontaa. Maanpuolustuskorkeakoululla yliopistopedagogiikan opinnot toteutetaan nimellä ”Sotilasopetuslaitosten opettajien opintokokonaisuus”.

Ketkä voivat opiskella yliopistopedagogiikkaa?

Opinnot on tarkoitettu ensisijaisesti Maanpuolustuskorkeakoulussa sekä puolustushaara-, aselaji- ja toimialakouluissa toimiville sotilas- ja siviiliopettajille sekä opetuksen suunnittelijoille ja johtajille. Lähtökohtaisesti kaikkien sotilasopetuslaitosten opettajien olisi suoritettava opinnot. Opintoja käytetään myös perehdyttämisessä, joten tulevien opettajien toivotaan suorittavan opinnot ennen siirtymistä opettajan tehtäviin.

Opetussuunnitelma

Opintojen tavoitteena on tukea osallistujien kehittymistä opettajan työssä sekä edistää heidän valmiuksiaan ohjata opiskelijoiden oppimista ja opinnäytetöiden tekemistä. Osallistujia kannustetaan hyödyntämään monipuolisesti ja pedagogisesti mielekkäällä tavalla opetuksen ja ohjauksen eri muotoja ja menetelmiä.

Opintokokonaisuus on laajuudeltaan 12 opintopistettä. Se rakentuu neljästä itsenäisestä moduulista, joista kukin koostuu etä- ja lähijaksosta sulautuvan opetuksen periaatteiden mukaisesti.

Sotilasopetuslaitosten opettajien opintokokonaisuus, 12 op:

- moduuli 1. Pedagoginen osaaminen (lähiopetus), 3 op
- moduuli 2. Pedagoginen osaaminen (verkko-opetus), 3 op
- moduuli 3. Opinnäytetöiden ohjausosaaminen, 3 op
- moduuli 4. Kehittämisaosaaminen, 3 op

Moduulit 1–3 voi suorittaa haluamassaan järjestyksessä, mutta moduuli 4 suoritetaan aina viimeisenä. Opetuksessa ja ohjauksessa hyödynnetään PV-Moodle-verkko-oppimisympäristöä.

Opintojen tarjonta, kesto ja opiskelijamäärät

Opinnot alkavat vuosittain tammikuussa ja päättyvät marraskuussa. Opinnot voi suorittaa moduuleittain kahden vuoden aikana. Opintoihin otetaan vuosittain 30 opiskelijaa.

Opintojen tarjoaja, resurssit ja henkilökunta

Tällä hetkellä opinnoista vastaa MPKK:n täydennyskoulutusosasto. Moduulivastuut on jaettu korkeakoulun eri ainelaitoksille. Opettajina toimii MPKK:n tutkijoita ja opettajia sekä asiantuntijoita Puolustusvoimista ja muista yli-

opistoista. Opintojen toteutusta arvioi ja kehittää MPKK:n opetuksen kehittämisryhmä.

Opiskelijoiden tulee varata etäopiskeluun vähintään 12 työpäivää siten, etteivät he tee näiden opiskelupäivien aikana muita tehtäviä.

Harjoittelun toteuttaminen

Opintokokonaisuuden harjoittelu sisältyy 1. ja 2. moduuliin. Harjoittelussa muun muassa pidetään oppitunteja, seurataan ja arvioidaan muiden opetusta sekä rakennetaan oppimisolusta. Harjoittelu pyritään integroimaan mahdollisimman läheisesti opettajien oman opetuksen suunnitteluun ja kehittämiseen.

Muuta huomioitavaa opinnoissa

Opiskelijat dokumentoivat koko opintokokonaisuuden ajan oman osaamisen ja valmiuksien kehittymistä opettajana kehittymisen suunnitelmaan. Opinnoissa kehitetään lisäksi syväjohtamisen viitekehyksessä opettajan vuorovaikutustaitoja, joista annetaan opintojen aikana palau-

tetta. Opiskelijat keräävät niin sanottua 360 asteen vuorovaikutuspalautetta esimieheltään ja kollegoiltaan sekä erityisesti opiskelijoilta. Vuorovaikutuspalautte puretaan ja se konkretisoidaan kehityssuunnitelmassa.

4. moduulissa opiskelija suunnittelee ja toteuttaa kehittämiprojektin. Sen tavoitteena on auttaa opiskelijaa ymmärtämään oman opetusalan kehittämisen merkitys. Moduulissa pyritään jalkauttamaan myös tutkivan opetuksen periaatteita.

Tulevaisuuden haasteet

Keskeisin tavoite tulevaisuudessa on se, että opettajan tehtävissä toimivat saataisiin entistä kattavammin osallistumaan pedagogisiin opintoihin. Yhtenä haasteena tässä on sotilasopettajien nopea urakierto. Käytännössä se tarkoittaa sitä, että sotilasopettaja toimii tehtävässään keskimäärin vain kolme vuotta. Toisena haasteena on luonnollisesti saattaa opittu käytäntöön ja muuttaa opetuskulttuuria.

*Kirjoittaja toimii koulutuspäällikkönä
Maanpuolustuskorkeakoulussa.*